

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Чорноморський національний університет імені Петра Могили
Медичний інститут
Кафедра психології

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Перший
проректор
Іщенко Н.М.

“ ” _____ 2020 року

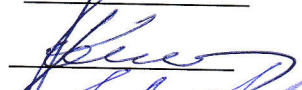

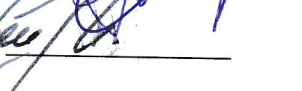

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ГЕШТАЛЬТ-ТЕРАПІЯ

Галузь знань: 05 «Соціальні та поведінкові науки»

Спеціальність 053 «Психологія»

Розробник програми
Гарант освітньої програми
Завідувач кафедри психології
Директор медичного інституту
Директор ННІ ППО
Начальник НМВ

Г.В.Васильєва

В.І.Каневський

Л.І. Лисенкова

Г.В. Грищенко

Г.Л. Норд

С.І. Шкірчак

1.Опис навчальної дисципліни

Найменування показника	Характеристика дисципліни	
Найменування дисципліни	Гештальт-терапія	
Галузь знань	05 – Соціальні та поведінкові науки	
Спеціальність	053 – Психологія	
Спеціалізація (якщо є)		
Освітня програма	Психологія	
Рівень вищої освіти	Бакалавр	
Статус дисципліни	вибіркова	
Курс навчання	4	
Навчальний рік	2020-2021	
Номер(и) семестрів (триместрів):	Денна форма	Заочна форма
	7	10,11
Загальна кількість кредитів ЄКТС/годин	5 кредитів / 150 годин	
Структура курсу: <ul style="list-style-type: none"> • Лекції • Групові заняття • годин самостійної роботи студентів 	Денна форма	Заочна форма
	-	-
	60 год. 90 год.	16 год. 134 год.
Відсоток аудиторного навантаження	40 %	11 %
Мова викладання	українська	
Форма підсумкового контролю	іспит	

2. Мета, завдання та результати вивчення дисципліни

Мета: викладання навчальної дисципліни «Гештальт-терапія» є отримання досвіду та навичок психотерапевтичної роботи та формування у студентів уявлень про специфіку напрямку психотерапії.

Завдання :

- Формування уявлень студентів про групову динаміку.
- Засвоєння студентами знань про особливості розвитку особистості в гештальт-терапевтичному підході.
- Отримання студентами навичок застосування гештальт-терапевтичного інструментарію.
- Усвідомлення закономірностей розвитку психіки та її психодинаміки з позицій гештальт-терапії.
- Формування уявлень про структуру особистості в гештальт-терапевтичному підході, визначення та розуміння механізмів психологічних захистів в рамках гештальт-терапевтичного підходу.
- Отримання досвіду групової роботи та формування навичок рефлексії.

Передумови вивчення дисципліни:

Оволодіння фаховими компетентностями, що формуються під час вивчення дисциплін «Загальна психологія», «Соціальна психологія», «Вікова психологія», «Основи психотерапії», «Глибинна психологія», «Основи психосоматики». Курс «Гештальт-терапія» є одним із спеціальних прикладних курсів психологічних дисциплін, що формує практичні навички індивідуальної та групової психотерапії в рамках психотерапевтичного напрямку.

Очікувані результати навчання:

В процесі вивчення дисципліни студенти повинні засвоїти основні категорії гештальт-терапії, історичні передумови її напрями та галузі, структуру, задачі та методи гештальт-терапії. Курс надає студентам можливість отримати комплекс практичних навичок та досвіду у галузі психотерапії та оволодіти практичними навичками застосування методів та технік при роботі з групою та груповим процесом.

В результаті вивчення дисципліни студент

має знати:

- методологічні підходи гештальт-терапії;
- історію виникнення та становлення гештальт-терапії;
- основні методи роботи гештальт-терапії;
- конкретні техніки корекції;
- основні механізми психологічного захисту;

- особливості впливу різноманітних факторів соціуму на формування психіки;

має вміти:

- застосовувати методи гештальт-терапії на практиці;
- помічати та вміти аналізувати феномени групового процесу;
- керувати груповим процесом;
- застосовувати корекційні техніки.

Програмні компетенції

Загальні компетентності (ЗК):

- ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- ЗК2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
- ЗК6. Здатність приймати обґрунтовані рішення.
- ЗК7. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
- ЗК8. Навички міжособистісної взаємодії.
- ЗК9 Здатність працювати в команді.
- ЗК13. Здатність орієнтуватися у постійно змінних умовах соціального середовища та ефективно будувати гармонійні стосунки з оточенням.
- ЗК14. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК)

- СК1. Здатність оперувати категоріально-понятійним апаратом психології.
- СК2. Здатність до ретроспективного аналізу вітчизняного та зарубіжного досвіду розуміння природи виникнення, функціонування та розвитку психічних явищ.
- СК4. Здатність самостійно збирати та критично опрацьовувати, аналізувати та узагальнювати психологічну інформацію з різних джерел.
- СК6. Здатність самостійно планувати, організовувати та здійснювати психологічне дослідження.
- СК7. Здатність аналізувати та систематизувати одержані результати, формулювати аргументовані висновки та рекомендації.
- СК8. Здатність організовувати та надавати психологічну допомогу (індивідуальну та групову).
- СК9. Здатність здійснювати просвітницьку та психопрофілактичну діяльність відповідно до запиту.
- СК13. Здатність знаходити ефективні рішення в нестандартних ситуаціях під час надання психологічної допомоги.

Програмні результати навчання (ПР)

- ПР1. Аналізувати та пояснювати психічні явища, ідентифікувати психологічні проблеми та пропонувати шляхи їх розв'язання.
- ПР2. Розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування психічних явищ в контексті професійних завдань.
- ПР4. Обґрунтовувати власну позицію, робити самостійні висновки за результатами власних досліджень і аналізу літературних джерел.
- ПР11. Складати та реалізовувати план консультативного процесу з урахуванням специфіки запиту та індивідуальних особливостей клієнта, забезпечувати ефективність власних дій.
- ПР12. Складати та реалізовувати програму психопрофілактичних та просвітницьких дій, заходів психологічної допомоги у формі лекцій, бесід, круглих столів, ігор, тренінгів тощо, відповідно до вимог замовника.
- ПР16. Знати, розуміти та дотримуватися етичних принципів професійної діяльності психолога.
- ПР18. Вживати ефективних заходів щодо збереження здоров'я (власного й оточення) та за потреби визначати зміст запиту до супервізії.
- ПР19. Застосовувати набуті знання, уміння та навички під час організації та надання психологічної та соціально-психологічної допомоги різним верствам населення, професійно орієнтуватися у теоретичних підходах та практичних напрямках сучасної психології.

3. Програма навчальної дисципліни

Денна форма навчання:

№ з/п	Теми	Лекції	Групові заняття	СРС, в т.ч. індивідуальна
МОДУЛЬ I. Гештальт-терапія. Історія виникнення та методологія				
Блок 1. Основні поняття гештальт-терапії				
1.	Історія виникнення гештальт-терапії		2	7
2.	Основні поняття гештальт-терапії		4	7
3.	Поняття контакту		4	7
4.	Види переривання контакту		6	6
	Контрольна робота за блоком 1.		2	
Усього – 45 год. Кредитів ECTS – 1,5.		-	18	27
МОДУЛЬ II. Гештальт-терапія як психотерапевтична практика.				
Блок 2. Інструменти і техніки гештальт-терапії.				
5.	Поняття опіру, переносу та контрпереносу		4	7
6.	Основні принципи гештальт-терапії.		4	7
7.	Техніки роботи з перериванням контакту.		4	7
8.	Техніки роботи з тілом в гештальт-терапії.		4	6
	Контрольна робота за блоком 2.		2	
Усього – 45 год. Кредитів ECTS – 1,5.		-	18	27
Модуль III. Динаміка розвитку групи.				
Блок 3. Груповий процес в гештальт-терапії				
9.	Груповий процес.		4	6
10.	Групова динаміка та її етапи та стратегії ведучого групи.		4	6
11.	Стратегії ведення групи на різних етапах групового процесу.		4	6
12.	Техніки групової терапії		4	6
13.	Робота з складними учасниками та з супротивом.		2	6
14.	Техніки роботи з різними частинами Self.		4	6
	Контрольна робота за блоком 3.		2	
Усього – 60 год. Кредитів ECTS – 2.			24	36
Всього за курсом – 150 год. Кредитів ECTS – 5.		-	60	90

Заочна форма навчання:

№ з/п	Теми	Лекції	Групові заняття	СРС, в т.ч. індивідуальна
МОДУЛЬ I. Гештальт-терапія. Історія виникнення та методологія				
Блок 1. Основні поняття гештальт-терапії				
5.	Історія виникнення гештальт-терапії		2	8
6.	Основні поняття гештальт-терапії		2	8
7.	Поняття контакту		4	8
8.	Види переривання контакту		4	9
Усього – 45 год. Кредитів ECTS – 1,5.		-	12	33
МОДУЛЬ II. Гештальт-терапія як психотерапевтична практика.				
Блок 2.Інструменти і техніки гештальт-терапії.				
5.	Поняття опіру, переносу та контрпереносу		2	10
6.	Основні принципи гештальт-терапії.			11
7.	Техніки роботи з перериванням контакту.			11
8.	Техніки роботи з тілом в гештальт-терапії.			11
Усього – 45 год. Кредитів ECTS – 1,5.		-	2	43
Модуль III. Динаміка розвитку групи.				
Блок 3.Груповий процес в гештальт-терапії				
9.	Груповий процес.			7
10.	Групова динаміка та її етапи та стратегії ведучого групи.		2	7
11.	Стратегії ведення групи на різних етапах групового процесу.			7
12.	Техніки групової терапії			7
13.	Робота з складними учасниками та з супротивом.			7
14.	Техніки роботи з різними частинами Self.			8
Підсумкова контрольна робота за блоком 3.				
Усього – 60 год. Кредитів ECTS – 2.			2	43
Всього за курсом – 150 год. Кредитів ECTS – 5.		-	16	134

4. Зміст навчальної дисципліни

4.2. План групових занять

Денна форма навчання:

№	Тема заняття / план
1	Тема 1. Історія виникнення гештальт-терапії 1. Поняття про предмет і об'єкт гештальт-терапії 2. Розвиток гештальт-терапії та її вплив на західноєвропейську культуру. 3. Методологічні проблеми гештальт-терапії.
2	Тема 2. Основні поняття гештальт-терапії 1. Мета групової роботи в гештальт-терапії. 2. Формування групи мети та правил. 3. Очікування учасників 4. Шерінг.
3	Тема 3. Основні поняття гештальт-терапії 1. Основні поняття гештальт-терапії 2. Феномен контакту, фон та фігура, цикл контакту. 3. Практичні вправи в групі на визначення феноменів контакту.
4	Тема 4. Поняття контакту 1. Поняття контакту 2. Робота з груповим процесом по дослідженню феномену контакту 3. Групові вправи на взаємодію.
5	Тема 5. Поняття контакту (продовження) 1. Групові вправи на власний досвід контакту з групою та учасниками. 2. Рефлексія та шерінг.
6	Тема 6. Види переривання контакту 1. Поняття цикл контакту в гештальт-терапії 2. Поняття зриву цикл контакту. 3. Види зриву цикл контакту.
7	Тема 7. Види переривання контакту (продовження) 1. Конфлюенція як форма контакту та його зрив. 2. Види конфлюенції. 3. Дослідження в парах. 4. Шерінг
8	Тема 8. Види переривання контакту(продовження) 1. Інтроєкція як форма контакту та його зрив. 2. Вправи на дослідження інтректів. 3. Стратегії роботи з інтроєктами. 4. Шерінг.
9.	Контрольна робота за блоком 1.
10.	Тема 9. Поняття опіру, переносу та контрпереносу 1. Поняття опіру в психоаналізі та гештальт-терапії. 2. Стратегії роботи з опіром.
11.	Тема 10. Поняття опіру, переносу та контрпереносу (продовження) 1. Поняття переносу та контрпереносу в гештальт-терапії. 2. Робота в парах. 3. Стратегії роботи з переносом в гештальт-терапії.
12.	Тема 11. Основні принципи гештальт-терапії. 1. Основні принципи гештальт-терапії. 2. Тут та зараз, робота з переживаннями. 3. практичні вправи в парах. 4. Шерінг

13.	<p>Тема 12. Основні принципи гештальт-терапії. (продовження)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Холістичний проинцип, єдність «організма» та середовища 2. практичні вправи в парах. 3. Шерінг.
14.	<p>Тема 13. Техніки роботи з перериванням контакту</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Проекція як форма контакту та його зрив. 2. Види проєкцій. 3. Дослідження в парах та стратегії роботи. 4. Шерінг
15.	<p>Тема 14. Техніки роботи з перериванням контакту (продовження)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ретрофлексія як форма контакту та його зрив. 2. Види ретрофлексій та стратегії роботи. 3. Дослідження в парах. 4. Шерінг
16.	<p>Тема 15. Техніки роботи з тілом в гештальт-терапії.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Психосоматичні симптоми та концепція роботи в гештальт-терапії. 2. Використання арттехнік. 3. Дослідження в парах.
17.	<p>Тема 16. Техніки роботи з тілом в гештальт-терапії. (продовження)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Розуміння симптому як феномену контакту.. 2. Використання арттехнік. 3. Дослідження в парах.
18.	Контрольна робота за блоком 2.
19.	<p>Тема 17. Груповий процес.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття групової динаміки 2. Етапи групової динаміки 3. Стратегії ведучого групи
20.	<p>Тема 18. Груповий процес.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Груповий процес 2. Процес аналіз групи 3. Шерінг.
21.	<p>Тема 19. Групова динаміка та її етапи та стратегії ведучого групи.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття групової динаміки. 2. Етапи групової динаміки. 3. Шерінг.
22.	<p>Тема 20. Групова динаміка та її етапи та стратегії ведучого групи. (продовження)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Етапи групової динаміки. 2. Дії та стратегії ведучого групи на різних етапах групового процесу. 3. Шерінг.
23.	<p>Тема 21. Стратегії ведення групи на різних етапах групового процесу.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Етапи групової динаміки. 2. Дії та стратегії ведучого групи на різних етапах групового процесу. 3. Процес аналіз групи. 4. Шерінг.
24.	<p>Тема 22. Стратегії ведення групи на різних етапах групового процесу. (продовження)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Робота ведучого групи на етапі конфлюенції 2. Робота ведучого групи на етапі диференціації групи. 3. Шерінг.
25.	Тема 23. Техніки групової терапії

	<ol style="list-style-type: none"> 1. Основні проблеми психотерапевтичних відносин 2. Визначення опіру та стратегії поведінки 3. Визначення трансферу. Види трансферних відносин.
26.	<p>Тема 24. Техніки групової терапії (продовження)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Вправи на етапі фази орієнтації групової динаміки 2. вправи на етапі фази конфронтації.
27.	<p>Тема 25. Робота з складними учасниками та з супротивом.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Робота ведучого з пасивними учасниками. 2. Робота ведучого з агресивними учасниками. 3. Робота ведучого з конфронтацією та конкуренцією.
28.	<p>Тема 26. Техніки роботи з різними частинами Self</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Техніки роботи з полярностями в гештальт-терапії. 2. Техніка «пустий стіл» 3. Аналіз групового процесу. 4. Шерінг
29.	<p>Тема 27. Техніки роботи з різними частинами Self. (продовження)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Аналіз групового процесу. 2. Шерінг
30	Контрольна робота за блоком 3.

Заочна форма навчання:

№	Тема заняття / план
1	<p>Тема 1. Історія виникнення гештальт-терапії.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття про предмет і об'єкт гештальт-терапії 2. Розвиток гештальт-терапії та її вплив на західноєвропейську культуру. 3. Методологічні проблеми гештальт-терапії.
2	<p>Тема 2. Основні поняття гештальт-терапії.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Мета групової роботи в гештальт-терапії. 2. Формування групи мети та правил. 3. Очікування учасників. 4. Шерінг.
3	<p>Тема 4. Поняття контакту в гештальт-терапії.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття контакту. 2. Робота з груповим процесом по дослідженню феномену контакту 3. Групові вправи на взаємодію.
4	<p>Тема 4. Поняття контакту в гештальт-терапії. (продовження)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Групові вправи на власний досвід контакту з групою та учасниками. 2. Рефлексія та шерінг.
5	<p>Тема 5. Види переривання контакту</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття цикл контакту в гештальт-терапії 2. Поняття зриву цикл контакту. 3. Види зриву цикл контакту.
6	<p>Тема 6. Види переривання контакту (продовження)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Конфлюенція як форма контакту та його зрив. 2. Види проєкцій. 3. Дослідження в парах. Інтроїювання, ретрофлексія. 4. Шерінг
7	<p>Тема 7. Поняття опіру, переносу та контрпереносу</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття переносу в гештальт-терапії 2. Поняття та види контрпереносу 3. Стратегії роботи з переносом в гештальт-терапії

	4. Поняття та стратегії роботи з опіром в гештальт-терапії.
8	Тема 8. Групова динаміка та її етапи та стратегії ведучого групи. 1. Робота ведучого групи на етапі конфлюенції 2. Робота ведучого групи на етапі диференціації групи. 3. Шерінг.

4.3. Завдання для самостійної роботи

1. Підготовка до групових занять.
2. Підготовка до написання контрольних робіт.
3. Підготовка до проведення техніки або психотерапевтичної вправи на груповому занятті.
4. Підготовка до презентації гештальт-терапевтичного підходу.
5. Підготовка до написання контрольної роботи для заочної форми.

1. **Підготовка до групових занять.** На групових заняттях викладач оцінює підготовлені здобувачами вищої освіти виступи, активність на занятті (відповіді на запитання, наведення прикладів з досвіду та обробленої літератури), вміння формулювати та відстоювати свої думки. Робота на груповому занятті оцінюється за наступними показниками:
 - а) за наявність лекційного зошиту, наявність та якість відпрацювання в ньому конспектів за всіма заняттями змістового модулю;
за підготовлену усну доповідь нараховується;
 - в) за надання правильної усної (письмової) відповіді на поставлене запитання під час заняття, за доповнення.
2. **Підготовка до написання контрольних робіт.** Написання контрольної роботи є одним із засобів оцінки знань студентів. Контрольні роботи проводяться відповідно до завершення вивчення модуля дисципліни. Всього робочою програмою передбачено 3 контрольні роботи, кожна з яких має декілька варіантів завдань. Студенти отримують питання відповідно до варіанту і мають 40 хв. на розв'язання завдань.
3. **Підготовка до проведення техніки або психотерапевтичної вправи на груповому занятті.** Відповідно до теоретичних знань, отриманих на лекційному занятті, студенти готують та проводять міні-групове/напівгрупове заняття на 20 хв. з обраної психотерапевтичної вправи або техніки.
4. **Підготовка до презентації гештальт-терапевтичного підходу.** Студент обирає та розробляє основні положення гештальт-терапевтичного підходу або напрямку. Готує 7 хв. презентацію курсу, яка дає відповідь на питання «Сучасний розвиток гештальт-терапії. Можливості та обмеження». Захист здійснюється в усній формі на груповому занятті.
5. **Підготовка до контрольної роботи для заочної форми навчання.** Студент дає характеристику та визначення гештальт-терапевтичного підходу. Характеризує теорію SELF в гештальт-терапії, дає визначення поняттю цикл-котакту. Прописується мета, завдання та конкретні вправи або техніки роботи.

б.1.Контрольна робота. Містить наступні елементи: титульний аркуш, назва, мете, завдання та стислий опис методики, або вправи, або техніки та очікуванні результати.

4.4. Забезпечення освітнього процесу

Освітній процес повністю забезпечується «Гештальт-терапія».

Технічні засоби навчання:

- 1) ноутбук;
- 2) проектор.
- 3) інтерактивна дошка

II. Програмне забезпечення: Power Point, Microsoft Excel, SPSS, платформа дистанційного навчання Moodle.

5. Поточний контроль

5.1. Питання до контрольної роботи № 1.

1. Історія розвитку гештальт-терапії.
2. Основні методологічні принципи гештальт-терапії.
3. Визначення невроту в гештальт-підході
4. Поняття творчого пристосування в гештальт-терапії.
5. Порівняльна характеристика гештальт-терапії та психоаналізу.
6. Порівняльна характеристика гуманістичної психотерапії та гештальт-терапії.
7. Феноменологічні основи гештальт-терапії.
8. Поняття фігури та фону в гештальт-терапії.
9. Основні поняття гештальт-терапії.
10. Гештальт-терапія та екзистенціальний підхід.
11. Поняття контакту в гештальт-терапії.
12. Поняття цикл контакту.
13. Види переривання контакту.
14. Злиття як вид переривання контакту.
15. Інтроекція як вид переривання контакту.
16. Проекція як вид переривання контакту.
17. Ретрофлексія як вид переривання контакту.
18. Техніки роботи з злиттям та конфлюенцією.
19. Техніки роботи з інтроектами.
20. Техніки роботи з проекціями.
21. Техніки роботи з ретрофлексією.
22. Техніки роботи в гештальт-терапії.
23. Інструменти роботи в гештальт-терапії.
24. Груповий процес в гештальт-терапії.
25. Використання арттерапевтичних інструментів в гештальт роботі.
26. Групова динаміка.
27. Етапи групової динаміки.
28. Робота ведучого групи
29. Специфіка групової роботи
30. Групова робота та індивідуальна робота

Чорноморський національний університет імені Петра Могили

Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти

Галузь знань: 05 – Соціальні та поведінкові науки

Спеціальність - 053 «Психологія»

Навчальна дисципліна – Гештальт-терапія

Контрольна робота № 1.

Варіант № 1.

1. Інструменти роботи в гештальт-терапії. (1 б)
2. Використання арттерапевтичних інструментів в гештальт -роботі.(1б)
3. Техніки роботи з інтроектами.(1б)
4. Техніки роботи з проєкціями. (1б)

Упорядник:

Васильєва Г.В.

5.2. Питання до контрольної роботи № 2.

1. Основні принципи гештальт-терапії
2. Поняття переносу в гештальт-терапії.
3. Феноменологічні основи гештальт-терапії.
4. Поняття фігури та фону в гештальт-терапії.
5. Основні поняття гештальт-терапії.
6. Гештальт-терапія та екзистенціальний підхід.
7. Поняття контакту в гештальт-терапії.
8. Поняття цикл контакту.
9. Види переривання контакту.
- 10.Злиття як вид переривання контакту.
- 11.Інтроекція як вид переривання контакту.
- 12.Основні методологічні принципи гештальт-терапії.
- 13.Визначення неврозу в гештальт-підході.
- 14.Поняття творчого пристосування в гештальт-терапії.
- 15.Порівняльна характеристика гештальт-терапії та психоаналізу.
- 16.Порівняльна характеристика гуманістичної психотерапії та гештальт-терапії.
- 17.Проекція як вид переривання контакту.
- 18.Ретрофлексія як вид переривання контакту.
- 19.Техніки роботи з злиттям та конфлюенцією.
- 20.Техніки роботи з інтроектами.
- 21.Техніки роботи з проєкціями.
- 22.Техніки роботи з ретрофлексією.

23. Техніоботи в гештальт-терапії.
24. Інструменти роботи в гештальт-терапії.
25. Види трансферу.
26. Супервізія в гештальт-терапії.
27. Види супервізії та завдання.
28. Робота з симптомом в гештальт-терапії.
29. Види та напрямки роботи з контртрансфером в гештальт-терапії.
30. Напрямки роботи з трансфером в гештальт-терапії.

Чорноморський національний університет імені Петра Могили
Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти
Галузь знань: 05 – Соціальні та поведінкові науки
Спеціальність - 053 «Психологія»
Навчальна дисципліна – **Гештальт-терапія**

Контрольна робота № 2.

Варіант № 1.

1. Види трансферу. (1 б)
2. Використання арттерапевтичних інструментів в гештальт-роботі. (1б)
3. Робота з симптомом в гештальт-терапії. (1б)
4. Види супервізії. (1б)

Упорядник:

Васильєва Г.В.

5.3. Питання до контрольної роботи № 3.

1. Визначення неврозу в гештальт-підході.
2. Поняття творчого пристосування в гештальт-терапії.
3. Феноменологічні основи гештальт-терапії.
4. Поняття фігури та фону в гештальт-терапії.
5. Основні поняття гештальт-терапії.
6. Гештальт-терапія та екзистенціальний підхід.
7. Поняття контакту в гештальт-терапії.
8. Поняття цикл контакту.
9. Види переривання контакту.

10. Злиття як вид переривання контакту.
11. Інтроєкція як вид переривання контакту.
12. Проекція як вид переривання контакту.
13. Ретрофлексія як вид переривання контакту.
14. Техніки роботи з злиттям та конфлюенцією.
15. Техніки роботи з інтроєктами.
16. Техніки роботи з проекціями.
17. Техніки роботи з ретрофлексією.
18. Техніки роботи в гештальт-терапії.
19. Інструменти роботи в гештальт-терапії.
20. Груповий процес в гештальт-терапії.
21. Використання арттерапевтичних інструментів в гештальт-роботі.
22. Групова динаміка.
23. Етапи групової динаміки.
24. Робота ведучого групи
25. Специфіка групової роботи
26. Групова робота та індивідуальна робота
27. Стратегії ведення групи в гештальт-терапії
28. Завдання гештальт-терапії
29. Відмінності та специфіка групової гештальт-терапії
30. Питання контракту в психотерапії.

Чорноморський національний університет імені Петра Могили
Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти
Галузь знань: 05 – Соціальні та поведінкові науки
Спеціальність - 053 «Психологія»
Навчальна дисципліна – **Гештальт-терапія**

Контрольна робота №3.
Варіант № 1.

1. Етапи групової динаміки (1 б)
2. Груповий процес в гештальт-терапії. (1б)
3. Техніки роботи з ретрофлексією. (1б)
4. Види переривання контакту. (1б)

Упорядник:

Васильєва Г.В.

6. Підсумковий контроль (іспит)

Питання до іспиту:

1. Історія розвитку гештальт-терапії.
2. Основні методологічні принципи гештальт-терапії.
3. Визначення неврозу в гештальт-підході
4. Поняття творчого пристосування в гештальт-терапії.
5. Порівняльна характеристика гештальт-терапії та психоаналізу.
6. Порівняльна характеристика гуманістичної психотерапії та гештальт-терапії.
7. Феноменологічні основи гештальт-терапії.
8. Поняття фігури та фону в гештальт-терапії.
9. Основні поняття гештальт-терапії.
10. Гештальт-терапія та екзистенціальний підхід.
11. Поняття контакту в гештальт-терапії.
12. Поняття цикл контакту.
13. Види переривання контакту.
14. Злиття як вид переривання контакту.
15. Інтроекція як вид переривання контакту.
16. Проекція як вид переривання контакту.
17. Ретрофлексія як вид переривання контакту.
18. Техніки роботи з злиттям та конфлюенцією.
19. Техніки роботи з інтроектами.
20. Техніки роботи з проекціями.
21. Техніки роботи з ретрофлексією.
22. Техніки роботи в гештальт-терапії.
23. Інструменти роботи в гештальт-терапії.
24. Груповий процес в гештальт-терапії.
25. Використання арттерапевтичних інструментів в гештальт-роботі.
26. Групова динаміка.
27. Ретрофлексія як механізм переривання контакту.
28. Дифлексія як механізм переривання контакту.
29. Проекція як механізм переривання контакту.
30. Профлексія як механізм переривання контакту.
31. Еготизм як механізм переривання контакту.
32. Концепція фігури та фона в гештальт-терапії.
33. Мета гештальт-терапії.
34. Супротив та цикл контакту.

35. Поняття полярності в гештальт-терапії.
36. Етапи групової динаміки.
37. Робота ведучого групи.
38. Структура SELF та його функції.
39. Специфіка групової роботи.
40. Групова робота та індивідуальна робота.
41. Визначення неврозу в гештальт-підході.
42. Поняття творчого пристосування в гештальт-терапії.
43. Феноменологічні основи гештальт-терапії.
44. Поняття фігури та фону в гештальт-терапії.
45. Основні поняття гештальт-терапії.
46. Гештальт-терапія та екзистенціальний підхід.
47. Поняття контакту в гештальт-терапії.
48. Поняття циклу контакту.
49. Види переривання контакту.
50. Злиття як вид переривання контакту.
51. Інтроекція як вид переривання контакту.
52. Проекція як вид переривання контакту.
53. Ретрофлексія як вид переривання контакту.
54. Техніки роботи з злиттям та конфлюенцією.
55. Техніки роботи з інтроєктами.
56. Техніки роботи з проекціями.
57. Техніки роботи з ретрофлексією.
58. Техніки роботи в гештальт-терапії.
59. Інструменти роботи в гештальт-терапії.
60. Груповий процес в гештальт-терапії.
61. Використання арттерапевтичних інструментів в гештальт-роботі.
62. Групова динаміка.
63. Етапи групової динаміки.
64. Робота ведучого групи.
65. Специфіка групової роботи.
66. Групова робота та індивідуальна робота.
67. Стратегії ведення групи в гештальт-терапії.
68. Завдання гештальт-терапії.
69. Відмінності та специфіка групової гештальт-терапії.
70. Питання контракту в психотерапії.
71. Принципи та стадії в гештальт-терапії.
72. Принципи гештальт-терапії : тут та зараз.

73. Дослідження супротиву в гештальт-терапії.
74. Динамічна концепція особистості в гештальт-терапії.
75. Зони контакту. Контакт та його межі.
76. Гомеостаз як принцип гештальт-терапії.
77. Дослідження незавершених ситуацій в гештальт-терапії.
78. Роль агресії в циклі контакту.
79. Техніки гештальт-терапії. Робота з тілом.
80. Техніки гештальт-терапії. Робота з малюнком.
81. Техніки гештальт-терапії. Робота зі сновидіннями.
82. Техніки гештальт-терапії. Робота з полярностями.
83. Техніки гештальт-терапії. Робота з тілом.
84. Техніки гештальт-терапії. Робота з горем.
85. Техніки гештальт-терапії. Робота зі страхами.
86. Техніки гештальт-терапії. Робота з фантазією.
87. Основні принципи гештальт-терапії.
88. Поняття неврозу в гештальт-терапії.
89. Поняття здоров'я в гештальт-терапії.
90. Індивідуальна та групова терапія. Порівняльний аналіз.

Чорноморський національний університет імені Петра Могили

Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти
Галузь знань: 05 – Соціальні та поведінкові науки
Спеціальність - 053 «Психологія»
Навчальна дисципліна – **Гештальт-терапія**

ІСПИТОВИЙ БІЛЕТ №0

1. Групова робота та індивідуальна робота. (10 балів).
2. Робота ведучого групи (10 балів).
3. Види переривання контакту. (10 балів).
4. Питання контракту в психотерапії. (10 балів).

Затверджено на засіданні кафедри психології.

Протокол № 1 від «27» серпня 2020 року

Завідувач кафедри психології

Лисенкова І.П.

Упорядник:

Васильєва Г.В.

7. Критерії оцінювання та засоби діагностики результатів навчання

Денна форма навчання:

Форма контролю	Максимальна оцінка одиниці	Кількість заходів	Сума балів
Відповіді на групових заняттях	1	27	27
Написання контрольних робіт	4	3	12
Проведення техніки або психотерапевтичної вправи	10	1	10
Презентація гештальт-терапевтичного підходу	11	1	11
Іспит			40
Всього			100

Заочна форма навчання:

Вид діяльності (завдання)	Максимальна оцінка одиниці	Кількість заходів	Сума балів
Відповіді на групових заняттях	5	8	40
Проведення техніки або психотерапевтичної вправи на груповому занятті по роботі з тілом	6	1	6
Презентація гештальт-терапевтичного підходу	6	1	6
Контрольна робота	8	1	8
Складання іспиту	40		40
Всього	100		100

Пояснення до умов визначення рейтингу

Денна форма

Критерії оцінювання навчальних досягнень	Бали
1. Бали за відповіді на групових заняттях	
Оцінюється робота студента, який володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно та аргументовано його викладає, розуміє зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу, є емоційно присутнім у груповому процесі.	1
2. Бали за написання контрольних робіт	
Бальна оцінка, відображена на кожному питанні варіанту контрольної	

Повнота відповіді, здатність критичного аналізу теоретичного матеріалу, вміння наводити аргументи та робити висновки, правильне використання формул та проведення розрахунків.	максимальний бал за питання
Відповідь не повна, не містить аргументів, неправильне застосування формул та помилки у розрахунках.	Зниження оцінки
3. Бали за проведення техніки або психотерапевтичної вправи	
Правильно підібрані методики або техніки, студент дотримується терапевтичної позиції, може обґрунтувати доцільність вправи та прогнозувати результат.	3
Правильно підібрані методики або техніки, студент має складнощі з дотриманням терапевтичної позиції, може обґрунтувати доцільність вправи та прогнозувати результат.	2
Неправильно застосовані методики, та відсутній аналіз результатів.	1
4. Бали за презентацію концепції гештальт-терапевтичного підходу	
Повнота відповіді, здатність критичного аналізу теоретичного матеріалу, вміння наводити аргументи та робити висновки, правильне та широке подання матеріалу.	10
Відповідь повна, але не всі питання розкриті, здатність критичного аналізу теоретичного матеріалу, вміння наводити аргументи та робити висновки, правильне та широке подання матеріалу.	9-8
Повнота відповіді достатня, здатність критичного аналізу теоретичного матеріалу, вміння наводити аргументи та робити висновки, правильне та подання матеріалу.	7-6
Повнота відповіді недостатня, здатність критичного аналізу теоретичного матеріалу, вміння наводити аргументи та робити висновки, правильне подання матеріалу.	5-4
Повнота відповіді недостатня здатність критичного аналізу теоретичного матеріалу з обмеженнями, вміння наводити аргументи та робити висновки недостатнє.	3-2
Відповідь невірна та не розкриває питання.	1

Заочна форма

Критерії оцінювання навчальних досягнень	Бали
1. Бали за відповіді на групових заняттях	
Оцінюється робота студента, який у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно та аргументовано його викладає, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу, вільно послуговується науковою термінологією, розв'язує задачі стандартним або оригінальним способом, наводить аргументи на підтвердження власних думок, здійснює аналіз та робить висновки.	5
Оцінюється робота студента, який достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає, в основному розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу, розв'язує задачі стандартним способом, послуговується науковою термінологією. Але при висвітленні деяких питань не вистачає достатньої глибини та	4

аргументації, допускаються при цьому окремі неістотні неточності та незначні помилки.	
Оцінюється робота студента, який не володіє навчальним матеріалом у достатньому обсязі, проте фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає окремі питання навчальної дисципліни, не розкриває зміст теоретичних питань і практичних завдань.	3
Оцінюється робота студента, який не в змозі викласти зміст більшості питань теми та курсу, володіє навчальним матеріалом на рівні розпізнавання явищ, допускає істотні помилки, відповідає на запитання, що потребують однослівної відповіді.	2-1
2. Бали за презентацію концепції гештальт-терапевтичного підходу	
Повнота відповіді, здатність критичного аналізу теоретичного матеріалу, вміння наводити аргументи та робити висновки, правильне та широке подання матеріалу.	6-5
Повнота відповіді достатня, здатність критичного аналізу теоретичного матеріалу, вміння наводити аргументи та робити висновки, правильне та подання матеріалу.	4-3
Повнота відповіді недостатня здатність критичного аналізу теоретичного матеріалу з обмеженнями, вміння наводити аргументи та робити висновки недостатне.	2-1
3. Бали за проведення техніки або психотерапевтичної вправи	
Правильно підібрані методики або техніки, студент дотримується терапевтичної позиції, може обґрунтувати доцільність вправи та прогнозувати результат.	6
Правильно підібрані методики або техніки, студент має складнощі з дотриманням терапевтичної позиції, може обґрунтувати доцільність вправи та прогнозувати результат.	5-4
Значні складнощі у розумінні мети вправи та у дотриманні терапевтичної позиції.	3-2
Неправильно застосовані методики, та відсутній аналіз результатів.	1
4. Бали за написання контрольної роботи	
Оформлення роботи відповідає вимогам. Правильно підібрані методики для корекційного впливу, дотримання вимог щодо позиції терапевта та якісний контакт, розуміння очікувальних результатів.	8
Оформлення роботи відповідає вимогам. Правильно підібрана методика для корекції, незначні труднощі у встановленні контакту.	7-6
Оформлення роботи не відповідає вимогам. Правильно підібрані методики для корекції, висновки не відповідають поставленої меті.	5
Оформлення роботи не відповідає вимогам. Недостатня кількість методик, або невалідні методики. помилки у висновках	4-3
Оформлення роботи не відповідає вимогам. Неправильно підібрані вправи, недотримання вимог щодо характеристики психічних процесів, помилки у висновках.	2-1

Оцінювання знань студента під час заліку чи екзамену здійснюється за 100-бальною шкалою, прийнятою у ЧНУ імені Петра Могили.

Оцінка «Відмінно» - **90-100 балів** ставиться за умов, якщо студент дав лаконічні і ґрунтовні відповіді на всі запропоновані йому питання. Відповідь

свідчить, що студент вільно володіє всім матеріалом курсу, передбаченим робочою програмою, при тому, він має не розрізненні знання окремих тем курсу, а володіє ним комплексно. Студент уміє аргументувати свою відповідь, навести необхідні докази, приклади; аналізувати запропоновані ситуації, посилаючись на джерела інформації. Студент розуміє значимість відповідних знань для особистого життя та для майбутньої професійної діяльності, підтверджуючи це конкретними прикладами.

Найвища оцінка ставиться також за вміння наводити протилежні підходи до оцінки тих чи інших феноменів, співставлення різних наукових позицій, уміння вести полеміку з дослідниками. Під час відповіді студент має продемонструвати не репродуктивну, а творчу розумову діяльність.

Оцінка **«Добре» - 75-89 балів** ставиться за умов, якщо студент викладає відповідь на кожне питання логічно, розкриваючи основний зміст. Разом з тим, відповіді не вистачає ґрунтовності, всебічності, деякі важливі нюанси пропущені. При доборі та наведенні фактів та прикладів студент припускається незначних помилок. В той же час, студент не розуміє актуальності висвітлюваних питань. У висловлюванні власної думки зустрічаються певні неточності. Висновки не носять повного та логічного підсумку.

Оцінка **«Задовільно» - 60-74 балів** виставляється студенту в разі, якщо він не повністю розкрив питання, або не відповів на деякі з них, що свідчить про відсутність повного комплексного засвоєння матеріалів курсу (знає лише певні теми). Відсутня ґрунтовність у розгляді питань, порушується логіка викладу питання. Студент не вміє аналізувати матеріал, не розуміє актуальність проблеми для сьогоdnішнього дня. Аргументація відповіді слабка, вибіркова, мають місце суттєві помилки у використанні фактичного матеріалу. Висновки не відбивають суті питання, або відсутні.

Оцінка **«Незадовільно» - 21-60 балів** виставляється студенту в разі, коли кожне з питань висвітлено поверхнево, або не висвітленими залишаються більшість питань. В процесі висвітлення питань допущені значні помилки, студент не знає, або плутає фактичний матеріал, не здатний аналізувати основні проблеми, не демонструє творчої розумової діяльності. Власна думка і висновки відсутні.

8. Рекомендовані джерела інформації

8.1. Основні:

1. Варій М. И. Психологія особистості: Навчальний посібник. - К.: Центр учбової літератури, 2018. 592 с.
2. Гавриловська К. П. «Сучасні теорії глибинної психології» 2016, 156 с.
3. Основи глибинної психології : курс лекцій : навчальний посібник / уклад. Н. В. Гриньова. – Умань : Візаві, 2016. 124 с.
4. Гавриловська К. П. МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ З КУРСУ. 2017. 125 с.
5. Гінгер С., Гінгер А. «Гештальт — терапія контакту» 2017, 275 с.
6. Гінгер С., Гінгер А. «Практичний посібник для психотерапевтів» 2016, 236 с.
7. Гінгер С. «Гештальт. Мистецтво контакту». 2016, 245 с.
8. Карпенко Є.В. Методи сучасної психотерапії : навч. посібник. Дрогобич : Посвіт, 2016. 250 с.
9. Польстер І., Польстер М. «Інтегрована гештальт-терапія: контури теорії та практики» 2017. 189 с.
10. Польстер І. Польстер М. «Супротив в гештальт-терапії», 2018, 248 с.
11. Каліна Н.Ф. Психотерапія.«Академвидав». 2019, 280 с.
12. Энрайт Д. «Короткий вступ в гештальт-терапію» 2017,180 с.
13. Яценко Т. С. Основи глибинної психокорекції: Навчальний посібник. К.: Вища шк., 2016. 382 с.

8.2. Додаткові:

1. Актуальні проблеми психології Т. III : Консультативна психологія і психотерапія: Збірник наукових праць Інституту психології імені Г. С. Костюка НАПН України / За ред. Максименка С. Д. Інституту психології імені Г. С. Костюка НАПН України; К. 2017. Вип. 13. Консультативна психологія і психотерапія. 264 с.
2. Булюбаш І. «Короткий курс гештальт-терапії. Практичне керівництво», 2019, 450 с.
3. Булюбаш І. «Основи супервізії в гештальт-терапії», 2018, 250 с.
4. Максименко С.Д., Шевченко Н.Ф. Психологічна допомога тяжким соматичним хворим: Навч. посібник. Київ -Ніжин: Міланік, 2017.
5. Перлз Ф. Практикум по гештальттерапії. 2017, 240с.
6. Перлз Ф. Его, голод та агресія. К., 2020, 235 с.
7. Фон Шліппе А., Швайцер Й. Системна психотерапія та консультування / Пер. з нім. – Львів: ВНТЛ-Класика, 2018.
8. Шутценбергер А. А. Синдром предків .М. Вид-во Ін-та психотерапії, 2015.

9. Blockert P. Gestalt coaching. 2015.

10. Brownell F. Contact and context. New Directions on Gestalt. 2016

8.3. Інформаційні (інтернет) ресурси:

1. <http://psiholog-dnepr.com.ua/view-and-read/knigi-po-geshtalt-terapii>
2. <http://dspace.lvduvs.edu.ua/bitstream/>
3. <https://www.youtube.com/watch?v=8gmo2t-CNto>
4. [http://www.psyinst.ru/library.php?part=article&id=1125.](http://www.psyinst.ru/library.php?part=article&id=1125)
[http://www.etsy.ru/html/publish/st25.htm..](http://www.etsy.ru/html/publish/st25.htm)
<http://www.psychosomaticmedicine.org/cgi/content/full/62/3/299>
http://brain.bio.msu.ru/papers/intr_a.htm